

PLAN DZIAŁANIA KT 26 ds. Wyrobów Włókienniczych

STRESZCZENIE

Komitet Techniczny nr 26 ds. Wyrobów Włókienniczych (KT 26) został powołany 28 kwietnia 1994 r. Zakres tematyczny działalności KT 26 obejmuje zagadnienia związane z szeroko pojętymi wyrobami włókienniczymi. KT 26 znajduje się w Sektorze Produktów Powszechnego Użytku (SPU).

W strukturze KT 26 istnieje 5 Grup Projektowych ds.:

- Tkanin i zagadnień ogólnych;
- Odporności wybarwień;
- Dziańlin;
- Nittek;
- Włóknin.

Sekretariat KT 26 zlokalizowany jest w Sieci Badawczej Łukasiewicz – Instytut Włókiennictwa w Łodzi.

Urzędem państwowym współpracującym z KT 26 jest Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii, natomiast organizacjami, z którymi Komitet Techniczny aktywnie współpracuje są: CEN/TC 248 *Textiles and textile products* oraz ISO/TC 38 *Textiles*. Na chwilę obecną KT 26 nie współpracuje bezpośrednio z żadnym Komitetem Technicznym w ramach PKN.

Rynek, na którym działa KT 26 obejmuje wszystkie branże krajowego przemysłu włókienniczego. Członkowie KT 26 pracują nad normami, które są bezpośrednio związane z wyrobami włókienniczymi – na wszystkich etapach ich wytwarzania oraz podczas ich eksploatacji w różnych warunkach środowiska – stąd duża liczba norm związana jest z określonymi badaniami i aparaturą kontrolno-pomiarową.

Działalność KT 26 jest również bezpośrednio związana ze sprawami środowiska, zwłaszcza z jego ochroną. Wiąże się to z wykorzystaniem nowych proekologicznych i prozdrowotnych materiałów, nowymi technologiami ich wytwarzania oraz z badaniami czynników wpływających na ekologię tekstyliów.

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT

1.1 Opis środowiska biznesowego

Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT znaczący wpływ mają następujące uwarunkowania polityczne, gospodarcze, techniczne, prawne, społeczne i/lub aspekty regionalne/międzynarodowe:

PLAN DZIAŁANIA KT 26

DATA: 2020-01-22

Wersja: 3

Projekt uzgodniony w KT

Strona 2

Spośród wszystkich dziedzin gospodarki narodowej polski przemysł włókienniczy najdotkliwiej odczuł negatywne skutki globalizacji, zwłaszcza zalewania krajowego rynku tanimi, niskiej jakości tekstyliami, często nielegalnie importowanymi z Azji. Bazując na przestarzałym, niskowydajnym parku maszynowym nie był w stanie sprostać konkurencji zarówno zaawansowanego technicznie europejskiego przemysłu włókienniczego, jak również przemysłu azjatyckiego, często dotowanego przez rządy krajów zainteresowanych rozwojem produkcji i eksportem tekstyliów. Mimo tak trudnej sytuacji dzięki przekształceniom własnościowym, restrukturyzacji produkcji, a przede wszystkim ogromnej determinacji krajowych producentów wyrobów włókienniczych, polski przemysł włókienniczy istnieje, ale w zdecydowanie zredukowanej formie. Jednakże dalsze istnienie i rozwój krajowego przemysłu włókienniczego jest możliwe jedynie poprzez zapewnienie konkurencyjności innowacyjnych produktów krajowych wobec typowych tekstyliów importowanych.

W wyniku postępu technicznego szybko rośnie podaż i różnorodność nowych i unowocześnionych wyrobów włókienniczych, dokonują się zmiany w systemach ich produkcji, modernizowane są procesy i moce produkcyjne. Procesom tym towarzyszy nowy etap umiędzynarodowienia działalności normalizacyjnej.

Obecne procesy wytwórcze bazują na nowych rozwiązaniach technicznych i organizacyjnych, następuje wzrost automatyzacji i robotyzacji procesów, zwiększenie intensywności i wydajności pracy urządzeń produkcyjnych, co zostało pobudzone przez zastosowanie nowych rozwiązań technicznych.

Ogólne aspekty, które w istotny sposób mogą wpływać na działalność KT 26 są następujące:

— innowacyjność procesowa, która polega na wprowadzaniu nowoczesnych rozwiązań technologicznych w miejsce istniejących oraz innowacyjność produktowa, która polega na wprowadzaniu zmodyfikowanych, ulepszonych produktów w miejsce istniejących, często przy jednoczesnym wzroście wydajności i konkurencyjności.

Do głównych dziedzin światowego przemysłu, kojarzących się z innowacyjnością we włókiennictwie należy zaliczyć: biotechnologię, mikro- i nanotechnologie, produkcję materiałów barierowych, wysoko przetworzone związki chemiczne oraz materiały o założonych właściwościach, oraz produkcje zaawansowanych materiałów konstrukcyjnych;

— aspekty związane z ochroną środowiska, obejmujące inżynierię środowiska (oczyszczanie ścieków oraz realizację proekologicznych technologii ograniczających emisję ścieków) oraz technologie proekologiczne otrzymywania materiałów biodegradowalnych, wytwarzania materiałów filtracyjnych i sorpcyjnych, utylizacja i recykling;

— aspekty związane ze zdrowiem człowieka, które obejmują produkcję tekstylnych materiałów implantacyjnych i regeneracyjnych oraz produkcji wyrobów bioaktywnych;

— aspekty związane z oceną jakości surowców i materiałów włókienniczych na różnych etapach produkcji tych materiałów oraz wyrobów gotowych; zagadnienie to

PLAN DZIAŁANIA KT 26

DATA: 2020-01-22

Wersja: 3

Projekt uzgodniony w KT

Strona 3

obejmuje badania chemiczne i ekologiczne, badania fizyko – mechaniczne oraz badania struktury wyrobów włókienniczych;

— aspekty społeczne, do których należą: poprawa jakości życia i zdrowia – poprawy bezpieczeństwa pożarowego, poprawy warunków i skrócenia okresu rehabilitacji, poprawy bezpieczeństwa w środkach transportu i na drogach, integracji niepełnosprawnych ze społeczeństwem;

Wymienione aspekty dotyczą oczywiście zarówno wyrobów włókienniczych liniowych jak i płaskich. Strony zainteresowane działalnością KT 26 (w zakresie odporności wybarwień, płaskich wyrobów włókienniczych, dzianin, tkanin, włókien oraz nitki) mają dość zróżnicowany charakter i należą do nich: zakłady produkujące wyroby włókiennicze, instytuty naukowe i laboratoria badawcze (mające możliwość realizowania badań zgodnie z aktualnymi normami), izby celne, jednostki certyfikujące, Federacja Konsumentów itp. Oczywiście sprawą jest, że każda z ww. grup klientów posiada inne specyficzne dla siebie oczekiwania.

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Poniższe wskaźniki ilościowe opisują środowisko biznesowe, w celu wsparcia działań KT poprzez zapewnienie niezbędnych danych:

Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego, produkcja sprzedana wyrobów włókienniczych (sekcja Przetwórstwo przemysłowe, dział Produkcja wyrobów tekstylnych) w roku 2017 osiągnęła wartość 12928 mln zł, co odpowiada ok. 1,0 % ogólnej produkcji sprzedanej przemysłu. Dynamika produkcji sprzedanej w latach 2013 – 2017, przyjmując wartość z roku poprzedniego jako 100 %, przedstawia się następująco:

PLAN DZIAŁANIA KT 26

DATA: 2020-01-22

Wersja: 3

Projekt uzgodniony w KT

Strona 4

Jak widać na powyższym wykresie, rokrocznie odnotowuje się wzrost produkcji sprzedanej produktów tekstylnych.

Wartość importu wyrobów tekstylnych w roku 2017 wyniosła 44879,5 mln zł, co stanowi ok. 5,1 % ogólnej wartości importu, natomiast wartość eksportu w roku 2017 wynosiła 32372,2 mln zł, co stanowi ok. 3,7 % ogólnej wartości eksportu.

Przeciętne zatrudnienie w dziale Produkcja wyrobów tekstylnych wyniosło w 2017 roku ok. 46,8 tys. osób, co odpowiada ok 1,8 % całkowitej liczby osób zatrudnionych w przemyśle.

Poniżej przedstawiono wykres zawierający dane dotyczące liczby osób zatrudnionych w dziale Produkcja wyrobów tekstylnych w latach 2013 – 2017.

Powyższe statystyki dowodzą, że pomimo ogólnie utartego poglądu o upadku „wielkiego” przemysłu włókienniczego w Polsce, szczególnie w okręgu łódzkim, przemysł ten nadal funkcjonuje i jest źródłem dochodów.

Na tym tle działalność KT 26 przedstawia się następująco: W zakresie KT 26 są aktualnie ok. 223 opublikowane Polskie Normy, w tym ok. 188 norm europejskich. Są to zarówno normy podstawowe dla tej gałęzi przemysłu – takie jak dotyczące warunków klimatu do badań tekstyliów lub znakowania wyrobów włókienniczych, jak i dotyczące odpowiednich metod badań.

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Działalność KT 26 będzie skutkować wdrożeniem do krajowego przemysłu włókienniczego, instytutów i laboratoriów badawczych, izb celnych, ośrodków certyfikujących itp. zbioru norm zgodnych z wersją opracowaną w skali międzynarodowej (ISO) i europejskiej (CEN) oraz jego systematyczną aktualizacją w odpowiedzi na nasilający się postęp techniczny.

Sukcesywne wdrażanie norm niewątpliwie przyczyni się do zmniejszenia kosztów produkcji przez uniknięcie nieprawidłowych wyrobów powstałych na skutek niekompletnych

PLAN DZIAŁANIA KT 26

DATA: 2020-01-22

Wersja: 3

Projekt uzgodniony w KT

Strona 5

specyfikacji. Jest to również warunkiem wstępnym stałego podnoszenia jakości i dostosowania produkcji do wymagań rynkowych. Poza tym umożliwi optymalną ekonomicznie alokację zasobów pomiędzy specyfikację, produkcję i weryfikację. W dobie globalnej konkurencji jest to ważnym warunkiem przetrwania dla firm i instytucji.

3 CZŁONKOSTWO W KT 26

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów.

Aktualny skład KT jest podany na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT.

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1. Cele KT

Aktywne uczestniczenie w europejskiej i międzynarodowej współpracy normalizacyjnej.

Możliwie szybka implementacja do systemu Polskich Norm wszystkich nowo publikowanych norm europejskich związanych z tematyką wyrobów włókienniczych, znajdujących się w zakresie działalności KT 26.

Podjęcie działań w kierunku opracowania i opublikowania polskiej wersji językowej norm europejskich szczególnie ważnych dla przemysłu.

4.2. Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT

Do osiągnięcia zaplanowanych celów konieczna jest analiza (w minimalnie skróconym czasie) nowych norm międzynarodowych i europejskich pod względem ich bezpośredniej przydatności w przemyśle. Projekty (CD, DIS, FDIS) norm międzynarodowych oraz norm europejskich (prEN, FprEN) z zakresu wyrobów włókienniczych, przesyłane do PKN z ISO i CEN muszą być systematycznie opiniowane i weryfikowane.

Normy o tematyce ogólnej – wprowadzające nowe pojęcia, klasyfikacyjne, terminologiczne itp. planuje się przyjmować w wersji oryginalnej (preferowana angielska).

Normy uznane za bezpośrednio przydatne w praktyce należy wytypować do opracowania w wersji polskiej i podejmować starania o uzyskanie środków finansowych. Jeśli odpowiednie środki będą dostępne, przedstawić polską wersję do zatwierdzenia zgodnie z harmonogramem prac w Polskim Komitecie Normalizacyjnym.

PLAN DZIAŁANIA KT 26

DATA: 2020-01-22

Wersja: 3

Projekt uzgodniony w KT

Strona 6

4.3. Aspekty środowiskowe

Tematyka działalności KT 26 jest w dużej mierze związana ze sprawami środowiska, w tym z jego ochroną. Normalizacja w dziedzinie wyrobów włókienniczych, tak jak we wszystkich innych dziedzinach prowadzi do zmniejszenia ogólnego zużycia energii i korzystnych efektów dla człowieka i środowiska. Należy tu zwrócić uwagę na zagadnienia związane z nowymi proekologicznymi i prozdrowotnymi materiałami i technologiami ich wytwarzania.

Komitet Techniczny 26 ds. Wyrobów Włókienniczych włącza się w rozwiązywanie kwestii związanych z ochroną środowiska poprzez opracowywanie norm i innych dokumentów normalizacyjnych w przyporządkowanym mu zakresie tematycznym, z uwzględnieniem aspektów środowiskowych. Realizuje te cele między innymi poprzez udział swoich przedstawicieli w pracach międzynarodowych i europejskich organizacji normalizacyjnych dając gwarancję rozwiązań o charakterze ogólnosiwiatowym.

5 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT).

Każdy zgłoszony TN jest wprowadzany do programu KT. KT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego.

W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu.

Program prac KT znajduje się na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT, po wybraniu numeru właściwego KT.

Drugi element numeru tematu normalizacyjnego wskazuje numer Podkomitetu Technicznego opracowującego temat, np. numer tematu normalizacyjnego XXX.1.XXXX oznacza wykonywanie w KT XXX PK 1 (Podkomitecie Technicznym nr 1 Komitetu Technicznego XXX). Jeżeli drugi element przyjmuje wartość zero oznacza to, że TN jest opracowywany w KT.

Brak środków finansowych na przygotowanie polskiej wersji norm europejskich. Trudności z ustaleniem składu Grupy Projektowej do określonego tematu. Istnieją pewne przeszkody w znalezieniu odpowiednich osób z branży, zainteresowanych współtworzeniem projektów, które jednocześnie mają odpowiednie możliwości finansowe i techniczne do prowadzenia prac laboratoryjnych i dysponują czasem oraz chęćmi by stać się ekspertami w grupach roboczych w CEN/WG lub ISO/WG.

6 WYKAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEWIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

PLAN DZIAŁANIA KT 26

DATA: 2020-01-22

Wersja: 3

Projekt uzgodniony w KT

Strona 7

Aktualnie brak jest propozycji tematów normalizacyjnych do opracowania w wersji polskiej w ramach prac na zamówienie. Brak zamawiających takie opracowania.